



– Column –



2023 is (on)voorspelbaar

U verwacht de zoveelste prognose voor 2023?
Niet van mij.

Op zijn best kun je een aantal denkbare economische en geopolitieke scenario's door-nemen en de impact op de financiële markten inschatten. Maar eigenlijk is zelfs dat te ambitieus, want het zijn vaak de *ondenkbare* scenario's die uw beleggingsportefeuille midscheeps raken. Virussen, oorlogen, kernrampen of – als echt alles tegenzit – inflatie.

Daarnaast zijn het soms onbeduidende impulsen die een kettingreactie op gang brengen waardoor markten (kortstondig) tuimelen. Denk aan markttechnische zaken waar liquiditeit plotseling wegvalt, zoals een *flashcrash*, of toen in september na nieuwe belastingplannen het Britse pond en obligaties door het putje gingen met paniekverkoop van pensioenfondsen. En welke natuurramp veroorzaakte ook alweer de crash van oktober 1987, toen koersen in één dag 20 procent daalden?

Niet alleen rond de jaar-wisseling regent het voor-spellingen. Het hele jaar door kunnen we ons laven aan een dynamisch prognosespel. Regelmatig hoor je paradoxaal dat de markt verwacht dat een onderneming de ramingen zal overtreffen – om vervolgens

de beurskoers te zien dalen, wanneer die verwachtingen weliswaar worden overtroffen, maar minder dan beleggers hadden gehoopt.

Gokken wat het komende jaar brengt, is amusant; schatten hoe een onderneming gaat presteren, is lastig. Maar de eredivisie is toch echt voorbehouden aan alles wat met rente te maken heeft. Hele volksstammen – gevuld met lieden wier IQ dat van Einstein benadert – wijden zich aan het voorspellen van wat centrale bankiers van plan zijn. Ook al raden de zogenaamde 'Fed- en ECB-*watchers*' juist wat die bankiers (hopelijk) weten, zelfs dan kunnen financiële markten anders reageren dan verwacht.

Ervaren beleggers halen hun schouders op en realiseren zich dat gespreid beleggen zonder te veel transacties het beste rendement biedt voor de lange termijn.

Dat verwacht ik ook in 2023. En erna.



ERROL KEYNER
is adjunct-directeur van de VEB

miljoen. Door de herfinancieringen die we afgelopen jaar hebben gedaan, gaan we komend jaar zelfs nog minder rente betalen. Als ik de schuldratio van 2,3 vergelijk met die van andere spelers is dat erg laag. Ik heb niet helemaal scherp hoe de herfinanciering van anderen loopt, maar die zitten behoorlijk volgeladen met schuld. Dat geeft ons een soort concurrentievoordeel."

11 Omdat zij daardoor moeilijker kunnen investeren?

"Ja, en ik vind dat je dat al ziet. Wij hebben ook in de situatie gezeten dat we investeringen afknepen. Daardoor zakten ons mobiele netwerk en internetnetwerk naar de derde plek. Volgens de Consumentenbond hebben wij nu weer het beste aanbod. Ons mobiele 4G- en 5G-netwerk is zelfs het beste ter wereld. We zien andere partijen wegzakken en dan weet je dat die uitkeringen aan aandeelhouders doen in plaats van te investeren in het netwerk. Daar moet je een balans in vinden. Wij zijn ook op dat punt geweest, dus ik weet hoe het voelt."

12 In het verleden hebt u weleens gezegd dat u bij buitenlandse partijen ging kijken voor inspiratie. Doet u dat nog steeds?

"Zeker. Wij hebben heel veel kennisuitwisseling met telecombedrijven in het buitenland waar we niet mee concurreren. Het Amerikaanse AT&T is een mooi voorbeeld. Dat is een soort KPN, maar dan veel groter. We zien bijvoorbeeld dat zij flirten met Microsoft als het gaat om samenwerking rond 5G en de mogelijkheden voor datamanagement en *artificial intelligence*. Maar als het gaat om de versimpeling waar we het over hadden, dan komt men graag bij ons kijken."

**'GLASVEZEL-
KLANTEN ZIJN
TEVREDENER EN
LOYALER, DUS
IN EEN GLAS-
VEZELGEBIED
VERBETERT
DE OMZET PER
GEBRUIKER EN
HET MARKT-
AANDEEL'**